

Nadezhda Tsocheva

(Bulgaria, Shumen, Konstantin Preslavsky University of Shumen)

**A Response to Tsvetana Georgieva's Commentary on *The Gardens of Bulgarian Modernism and Postmodernism* by Nadezhda Tsocheva
Published in the e-Journal Dzyalo, 2023/25**

Abstract: The text rejects Tsvetana Georgieva's accusations of disguised plagiarism in the article *The Gardens of Bulgarian Modernism and Postmodernism* by referring to the scientific publications and the participation in projects of the Institute for Literature of the author Nadezhda Tsocheva.

Надежда Цочева

Университет „Епископ Константин Преславски“, Шумен

**Отговор на коментара на Цветана Георгиева за статията
„Градините на българския модернизъм и постмодернизъм“
на Надежда Цочева, публикуван в е-сп. „Дзяло“, 2023, бр. 25.**

Озадачена съм, че уважаемата редакция е публикувала коментара на Цветана Георгиева върху моята статия „Градините на българския модернизъм и постмодернизъм“, при условие че той не е подкрепен с доказателства, а се основава на изброяване на мотиви, характерни за изкуството на сецесиона, както и на лични нападки и обидни изказвания. Въпросната госпожа няма достатъчно наблюдения върху моите дългогодишни творчески занимания върху флористиката и изкуството на сецесиона, които датират още от 2013 година, за което свидетелстват участията ми в поредица от национални и международни научни конференции, публикациите ми в различни научни сборници и списания, участието ми в Проекти на БАН – Институт за литература, и научната ми монография „Поетика на меланхолията в контекста на българския модернизъм и постмодернизъм“ (излязла от печат януари 2022 г.), която обобщава връзката между визуалния (декоративния) език и структурата на чувствата в текстовете на представители на сецесионно-символистичната литература, авангарда и съвременната българска литература. Предложената статия в е-сп. „Дзяло“ „Градините на българския модернизъм и постмодернизъм“ се основава на наблюденията ми върху флоралния код още през годините 2014-2015, когато са и първите ми публикации по тази тема. Статията „Подир сенките на облаците, знаците, ароматите в българския модернизъм“, публикувана в сайта „Българският литературен модернизъм“, разглежда преплитането на флоралната и антропологичната образност, синтеза между изкуствата (картините на Ал. Муха, Г. Клинт, Фр. фон Щук и литературните текстове на Ш. Бодлер, на българските представители на модернизма: П. Яворов, Н. Райнов, Ч. Мутафов и др.) от 2014 г. е цитирана от български и чужди изследователи. Книгата на Цветана Георгиева „Литературният сецесион: българската Belle Époque“, Изд. Librum. София, 2022 (излязла от печат април 2022 г.) и посочените от нея статии са от годините 2019–2022 г., така че няма как да съм използвала нейни наблюдения, още повече, че нейните публикации не са особено достъпни, а с текстовете от е-сп. „Дзяло“ се запознах през 2023 година, след участието

си в конференцията „Творческото въображение и променящата се чувствителност за природата“ от 15-17 февруари 2023 г. и след предложението на редакцията да публикува моя текст.

Обяснявам си „коментара“ с факта, че съм се занимавала с литературната проблематика, която интересува Цветана Георгиева, както и с желанието ѝ „ревниво“ да отстоява това литературно поле. Проблем е не, че съм плагиатствала, тя знае много добре, че не съм, а че не съм я цитирала. В този контекст бих искала да цитирам една класическа за българската литература творба: „Майстор... работи за занаят... занаят по-голям от най-големи майстор“ (Пасков/Paskov 1987: 155).

Клеветата е нещо, което не бива да остане несанкционирано. Съжалявам, че ще се наложи да потърся правата си за уронване на авторитета и достойнството ми, ако се наложи и по съдебен ред, но съм длъжна да го направя. Съжалявам и за недоброжелателните изказвания по повод колегите от Шуменския университет, които засягат авторитета и на катедрата по История и теория на литературата, катедра, от която е тръгнала и Цветана Георгиева.

Привеждам опис на публикациите си, участията си в Национални и Международни научни конференции, проекти на БАН – Институт за литература, свързани с работата ми върху изкуството на сецесиона и употребите на флоралния код, като доказателство за горепосочените от мен твърдения.

I. Монография:

Цочева 2022: Цочева, Н. Поетика на меланхолията в контекста на българския модернизъм и постмодернизъм. Шумен: УИ „Еп. К. Преславски“, ISBN 978-619-201-546-6.

Обявата за конкурса за академичната длъжност доцент в професионално направление 2.1. Филология е публикувана в „Държавен в-к“, бр. 102, 7. 12. 2021, а монографията, плод на дългогодишния ми труд повече от 10 години, е издадена на 6 януари 2022 г. Книгата е депозирана в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ БК 2022/9 сп. 138, COBISS BG – ID 51260424.

Книгата се явява синтез на изследванията ми върху флористичния код в сп. „Художник“, в текстове на Теодор Траянов, Емануил Попдимитров, Николай Лилив, Николай Райнов, Константин Гълъбов, Чавдар Мутафов и други (в годините 2012-2021).

II. Електронни публикации и участие в проекти на БАН – Институт за литература:

Цочева 2014: Цочева, Н. Подир сенките на облаците, знаците, ароматите в българския модернизъм. В: Българският литературен модернизъм (Научен проект „Дигитализация и концептуализация на литературното наследство на българския модернизъм“ (2012) Режим на достъп: http://bgmodernism.com/our_modernism/padya_cocheva.

Проект към БАН „Дигитализация и концептуализация на литературното наследство на българския модернизъм“ <http://bgmodernism.com/> на направление „Нова и съвременна българска литература“ – Институт за литература, БАН, финансиран от Фонда за научни изследвания, **договор № ДФНИ – К01/11 от 30. 11. 2012 г.** Участие с текстове, библиография - http://bgmodernism.com/rechnik_mutafov; публикации през 2014 г. – „Календарът в контекста на българския авангард („Експресионистично календарче за 1921 г.“ от Гео Милев“) и „Подир сенките на облаците, знаците, ароматите в българския модернизъм“.

III. Участие в конференции:

1. Национална научна конференция „Полюси на критическата съдба“, втора част, организирана от Института за литература - БАН и проведена на 14. 12. 2012 г. в НБКМ. Доклад на тема: „К. Гълъбов – за експресионизма и за „чара на луната“.

2. Национална научна конференция „1914: измерения на трагичното“, организирана от направление „Нова и съвременна литература“ към Института за литература – БАН, 25. 11. 2014 г. в НБКМ, София. Доклад на тема: „Естетически измерения на трагичното – между изкуството на албума („Плачещи върби“ на Ем. Попдимитров) и епистоларното („Литературно-художествени писма от Германия“ на Г. Милев)“.

3. Национална научна конференция „130 г. от рождението на Н. Райнов“, организирана от Институт по литература БАН и Софийска градска художествена галерия – 3-4. 04. 2019 г. София с доклад на тема: „Декоративните текстове на Н. Райнов и иконографията на сецесиона“.

4. Международна интердисциплинарна научна конференция „Славянството – минало и настояще, език, литература, култура“, Вроцлав, Полша – 4-5. 04. 2019 г. с доклад на тема: „Славянские диалоги в болгарском журнале „Художник“ (Ал. Муха, К. Пшерва-Тетмайер и болгарский символизм – сады сецесиона: меланхолия, цветы и запахи)“.

5. Международна научна конференция „Литературната периферия: памет и употреби“, 4-5. 11. 2019 г. СУ „Кл. Охридски“, София. По проект на СУ „Текстовете от маргиналията: памет и употреби“ (№80–10-9 от 09. 04. 2019г.) с доклад на тема: „Модернизъмът на страниците на „Художник“ и „Българан“ – диалог между сериозното и смешното“.

6. III Міжнародна науково-практична інтернет-конференція: Людина в мовному просторі: історична спадщина, проблеми, перспективи розвитку. 12 травня 2020 Бердянськ, Україна. Доклад на тема: „Архетипи на жената в българския модернизъм и иконографията на сецесиона – образът на Саломе“.

7. Международен филологически колегиум „Слово и общество“ 12-13 ноември 2020, Шумен (онлайн) Доклад на тема: „К. Гълъбов - за експресионизма и за „чара на луната“.

IV. Публикации:

Цочева 2013: Цочева, Н. Меланхолия и молитвеност в поезията на Николай Лилиев. – В: Матеріали II міжнародного науково-методичного семінару з болгарської мови, літератури, культури та історії, (г. Бердянськ, 16-17. 05. 2013 г.). - Бердянськ: БДПУ, 85-87.

Цочева 2014: Цочева, Н. Градините и ароматите в текстовете на Н. Райнов. В: електронен сб. „Н. Райнов (1889-1954)“, Шумен, 2014, ISBN 978-954-577-998-5.

Цочева 2015: Цочева, Н. Естетически измерения на трагичното – между изкуството на албума („Плачущи върби“ на Ем. Попдимитров) и епистоларното („Литературно-художествени писма от Германия“ на Г. Милев) – В: сп. „Библиотека“ (списание за библиотечни и информационни науки, книгоиздаване и литературна история към Национална библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“ и Софийски университет „Св. Кл. Охридски“), кн. 2, год. XXII (LXI), 91-103. ISSN 0861-847X

Цочева 2018: Цочева, Н. За душата-крин (Н. Лилиев) и жената-крин (Ем. Дворянова) Лицата на Богородица или за душата-крин (лилия) в текстовете на Лилиев, Ем. Попдимитров, Г. Милев и Ем. Дворянова – сп. „Любословие“, № 18, 174-189. ISSN 1314-6033, ISSN 2603-5111 (Online). Индексирано към РИНЦ и CEEOL

- Цочева 2020: Цочева, Н. Архетипни образи на жената в българския модернизъм и иконографията на сецесиона – образът на Саломе. В: сп. „Любословие“, бр. 20, ISSN – 1313-6033 (Online) (български език), 195-211. Индексирано към РИНЦ и CEEOL
- Цочева 2020: Цочева, Н. Славянские диалоги в болгарском журнале „Художник“ – Ал. Муха, К. Тетмайер и болгарский символизм. - SŁOWIANSZCZYŻNA DAWNIEJ I DZIŚ – JEZYK, LITERATURA, KULTURA. Monografia ze studiów slawistycznych IV. Pod redakcją: Agnieszki Kołodziej, Elżbiety Tyszkowskiej-Kasprzak, Magdaleny Ślawnickiej, Anny Ursulenko. Wrocław, 355-363. ISBN 978-83-7977-519-4
- Цочева 2020: Цочева, Н. Модернизъмът на страниците на „Художник“ и „Българан“ – диалог между сериозното и смешното. В: Литературната периферия: памет и употреби, съст. Н. Стоичкова, Н. Стоянова, Вл. Игнатов. София: Университетско изд. „Св. Кл. Охридски“, 334-345. ISBN 978-954-07-5115-3.
- Цочева 2021: Цочева, Н. К. Гълъбов – за експресионизма и за „чара на луната“. – В: Слово и общество, т. II / Language and Society, Vol. II. Международен филологически форум. ШУ „Еп. Константин Преславски“, 60-75. ISBN 27388581 (Online)
Текстът е посветен на 120-годишнината от рождението на Константин Гълъбов и бе представен на конференцията „Полюси на критическата съдба“, втора част, организирана от Института за литература - БАН и проведена на 14. 12. 2012 г. в НБКМ. Вж. <https://bglitcritics.org/author/konstantin-gulabov/?content-type=izsledvanie&content-value=385>. Част от проекта „Дигитална библиотека „Българска литературна критика“ към БАН – Институт за литература, който представя в персонални профили 20 от най-значимите български литературни критици и историци на ХХ век: Александър Балабанов, Петко Росен, Боян Пенев, Спиридон Казанджиев, Иван Мешков, Цветан Минков, Константин Гълъбов, Васил Пундев, Малчо Николов, Георги Цанев, Д. Б. Митов, Тодор Боров, Георги Константинов, Ефрем Каранфилов, Стоян Каролев, Минко Николов, Тончо Жечев, Боян Ничев, Кръстьо Куюмджиев, Здравко Петров.

V. Цитирания:

Цочева, Н. Подир сенките на облаците, знаците, ароматите в българския модернизъм. – В: Българският литературен модернизъм (Научен проект „Дигитализация и концептуализация на литературното наследство на българския модернизъм“ (2012) Режим на достъп: http://bgmodernism.com/our_modernism/nadya_cocheva.

Цитиране в:

Крива 2018: Крива, К. Тялото и душата в лириката на П. К. Яворов. (с. 43-48) Бердянски държавен педагогически университет – В: Матеріали VII Міжнародного науково-методичного семінару з болгарської мови, літератури, культури та історії (25–26 травня 2018 р.): [збірник тез] / [відп. ред. М. М. Греб]. – Бердянськ: БДПУ, 122 с. ISBN 978-966-7828-57-8

Цочева, Н. Меланхолия и молитвеност в поезията на Николай Лилиев. – В: Матеріали II міжнародного науково-методичного семінару з болгарської мови, літератури, культури та історії, (г. Бердянськ, 16-17. 05. 2013 г.). - Бердянськ : БДПУ, 2013, 85-87.

Цитиране в:

Крива 2018: Крива, К. Тялото и душата в лириката на П. К. Яворов. – В: Матеріали VII Міжнародного науково-методичного семінару з болгарської мови, літератури, культури та історії (25–26 травня 2018 р.): [збірник тез] / [відп. ред. М. М. Греб]. – Бердянськ: БДПУ, 43-48. ISBN 978-966-7828-57-8.

ЛИТЕРАТУРА

- Георгиева 2022: *Георгиева Ц.* Литературният сецесион: българската Belle Epoque. София: Librum (Georgieva 2022: *Georgieva, Ts.* Literaturniyat setsesion: balgarskata Belle Epoque. Sofia: Librum).
- Пасков 1987: *Пасков, В.* Балада за Георг Хених. София: Български писател (Paskov 1987: *Paskov, V.* Balada za Geog Henih. Sofia: Balgarski pisatel).
- Цочева 2022: *Цочева, Н.* Поетика на меланхолията в контекста на българския модернизъм и постмодернизъм. Шумен: УИ „Еп. К. Преславски“, ISBN 978-619-201-546-6 (Tsocheva 2022: *Tsocheva, N.* Poetika na melanholiata v balgarskiya modernizam i postmodernizam. Shumen: Ep. K. Preslavski, ISBN 978-619-201-546-6).